

Position paper

Kostentransparantie, deelnemers en
Wet Toekomst Pensioenen

Inleiding

De transitie naar het nieuwe stelsel op grond van de Wet Toekomst Pensioenen (Wtp) is onderweg. Waar lange tijd over nagedacht is, moet nu realiteit gaan worden. Binnen een half jaar nadat de sector begonnen is, verschijnen vanuit verschillende hoeken de berichten dat het complexer is dan gedacht, dat er meer tijd nodig is en dat de beloofde daling van de uitvoeringskosten de facto neer zal komen op een stijging van de kosten; nog meer dan een miljard euro. Tegelijkertijd is duidelijk geworden dat alle kosten in rekening gebracht kunnen worden bij de deelnemers. Alhoewel de minister zowel in de Memorie van Toelichting als tijdens de kamerbehandeling herhaaldelijk heeft gesteld dat dit niet het geval was, blijkt het nu dus wel zo te zijn. Althans, zolang de wet hier niet op wordt aangepast. De combinatie van oplopende kosten en een blanco cheque voor de deelnemer is spannend. Natuurlijk, de kosten zijn transparant en de deelnemer kan zien hoeveel er is ingehouden op zijn vermogen, maar zelden worden deze kosten in context geplaatst. Het bestuur zal de uitvoeringskosten als onderdeel van de Wtp transitie expliciet moeten meenemen in de besluitvorming en deze aan deelnemers en toezichthouders uitleggen hoe kosten zijn beheerd en geoptimaliseerd.

Wtp & Uitvoeringskosten

Het is te verwachten dat er veel meer aandacht gaat komen voor de hoogte van de uitvoeringskosten dan onder het oude stelsel. In ieder geval zullen het Verantwoordingsorgaan of het Belanghebbendenorgaan er veel aandacht voor hebben. Doorgaans zijn dat partijen die in staat zijn om met een professionele bril naar de hoogte van de kosten te kijken. Voor deelnemers is dat vermoedelijk anders; dat zijn niet professionele particulieren en het zou zo maar kunnen dat zij de kosten al snel te hoog vinden wanneer ze die bijvoorbeeld vergelijken met de kosten die een PPI in rekening brengt. En niet in de laatste plaats staan kosten hoog op de agenda van de politiek. De minister heeft bijvoorbeeld aangegeven werk te gaan maken van een forse verlaging van de kosten voor vermogensbeheer. Ook heeft zij de Kamer beloofd om aan de hand van een kostenmonitor de kosten periodiek te toetsen en hierover in gesprek te gaan met de Kamer.

Beleid & Verantwoording

Het gaat uiteraard niet altijd en alleen om kostenverlaging, maar het gaat er wel om dat pensioenfondsen in staat zijn om uit te kunnen leggen dat de kosten die zij hebben moeten maken redelijk zijn geweest, zowel voor, tijdens als na de transitie naar het nieuwe stelsel. Dat uitleggen heeft twee dimensies: passend en marktconform. Passend betekent dat de gemaakte kosten noodzakelijk waren voor het doel wat werd nagestreefd. Dit vraagt om een zeer kritische blik op het eigen huishoudboekje, maar ook om een bedrijfsvoering die kostenbeheersing als een van de belangrijke ijkpunten heeft. Marktconform betekent dat een pensioenfonds kan hard maken dat - rekening houdend met de verschillen tussen het ene fonds en het andere - de gemaakte kosten goed vergelijkbaar zijn met wat andere fondsen aan kosten hebben gemaakt. Dat vraagt om gedegen benchmarking.

Benchmarking

Dat is de reden waarom wij een samenwerking zijn aangegaan met IBI Benchmarking. IBI benchmarkt al 10 jaar onafhankelijk de uitvoeringskosten van Nederlandse pensioenfondsen met voldoende diepgang en nuance. Benchmarking levert betrouwbare en objectieve gegevens die de kostenstructuur van het fonds inzichtelijk maken. Hierdoor kunnen bestuurders de eigen kostenprestaties vergelijken met die van vergelijkbare pensioenfondsen en sectorgemiddelden. De basis voor de stappen die u als bestuurder kunt nemen om de transitie, specifiek op het gebied van de uitvoeringskosten, goed geïnformeerd & gedocumenteerd te laten verlopen. De Wtp transitie vraagt om een nauwgezette aanpak in het beheer en de verantwoording van uitvoeringskosten. Benchmarking levert daartoe een effectief onafhankelijk hulpmiddel.

Conclusie

Volgens ons is de bottom-line dat fondsen de hoogte van de kosten jaarlijks moeten kunnen uitleggen aan de deelnemers, maar dat het nog steeds zo kan het zijn dat zij het niet eens zijn met de hoogte ervan. Dat raakt het deelnemersvertrouwen en ondermijnt de verplichtstelling. Daarom moet de uitleg voldoende gedegen zijn om niet alleen kritische vragen van het Verantwoordings- of Belanghebbendenorgaan te kunnen doorstaan, maar ook overeind blijft als deelnemers naar de geschillencommissie of zelfs een rechter stappen. Naar onze mening is het daarom niet alleen een communicatie topic, maar zeker ook een compliance vraagstuk.

Meer weten?

Neem contact op met onze collega's:

Tim Burggraaf
tim.burggraaf@nl.ey.com
06 - 212 52 007

Rik Maas
rik.maas@nl.ey.com
06 - 212 51 366